

VERSLAG

Commissie Samenleving

BV22.0089

Datum vergadering : 8 september 2022

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

WIJ Lansingerland : Jan Alsemgeest, Chantal van Weede, Abdel Afalah
Leefbaar 3B : Carin van Rooijen, Leon Erwich
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
VVD : Marloes Draak, Boris Wezenberg, Eric Kampinga
D66 : Eva Heijblom, Sander Smolders
CU : Paul Lieverse, Annette Molenaar-Van der Beek
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Selgei Gabin, Manon van Splunter
PvdA : Petra Verhoef, Sonnie Biharie, Valmir Xhemaili

Wethouders : Leon Hoek, Titia Cnossen

Voorzitter : Matthijs Machielse

Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

Leefbaar 3B : Marjolein Gielis
CDA : Rita Leijendekker
GroenLinks : Menno Duk

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 21.00 uur: Goedenavond dames en heren, leden van de commissie samenleving, hartelijk welkom. Welkom ook aan onze bezoekers op de publieke tribune en uiteraard de kijkers thuis. Ik open hierbij de commissie samenleving van 8 september 2022, dat is de eerste na een heerlijk reces, ik denk dat we allemaal vol nieuwe energie weer aan de slag kunnen. Dat gaan we dan ook direct doen deze avond. Allereerst een aantal mededelingen van mijn kant. We hebben bericht van verhindering ontvangen van Marjolein Gielis van L3B, Menno Duk van GL, hij wordt vervangen door Manon van Splunter, welkom Manon. Marloes Draak van de VVD zal later aanwezig zijn. En Rita Leijendekker van het CDA is afwezig vanavond. Een overige bijzonderheid die ik nog even wens te melden bij deze mededelingen is dat de voortgangsrapportage Rotterdam The Hague Airport nog is toegevoegd aan de agenda, uit mijn hoofd agendapunt 7.a, dus dat zullen we ook vanavond op die manier behandelen, maar wellicht was die aan uw aandacht ontsnapt. Overige mededelingen nog vanuit de commissie? Nee? Niet het geval, mooi, dan gaan we verder.

2. Insprekers

De voorzitter: Die zijn niet gemeld vanavond, uiteraard wel welkom, maar niet gemeld.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 9 juni 2022

De voorzitter: Heeft één van u allen daar opmerkingen over? Nee. Dan is hierbij dat verslag vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

Inventarisatie rondvragen:

De voorzitter: Drie van u hebben zich bij mij gemeld voor een rondvraag. Allereerst meneer Bergwerff van het CDA. Waar gaat uw rondvraag over?

De heer Bergwerff, CDA: Mijn rondvraag is heel breed, maar het gaat over energie besparen.

Mevrouw Molenaar, CU: Mijn rondvraag gaat over de energietoeslag.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik had een rondvraag ingediend en die zou gaan over, zoals bekend hebben GL en PvdA een oproep gedaan aan het kabinet om met een nationaal plan te komen voor nood en

armoedebestrijding. Daarover, vanuit Lansingerland is er input geweest door Petra Verhoef, ze is niet aanwezig, namens PvdA en ikzelf namens GL. Sorry, ze is wel aanwezig. Naar aanleiding daarvan wilden wij een aantal vragen stellen, die betrekking hebben op de lokale Lansingerlandse problematiek o.a. energiebesparing, energie-armoede en dat soort dingen. Echter, gezien de presentatie die we zojuist gehad hebben, hebben wij besloten om deze vragen niet in te dienen. In plaats daarvan gaan wij in oktober een bespreekpunt maken, waarbij we andere partijen nu alvast uitnodigen om mee te denken over hoe we de energie-armoede in Lansingerland te lijf gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is helder. Dan stel ik vast dat we 2 rondvragen hebben aan het eind. Allereerst die van de heer Bergwerff en vervolgens die van mevrouw Molenaar.

5. **Bespreekpunten:**

5.a lokaal preventieakkoord

De voorzitter: De spreektijden zijn 3 minuten in de eerste termijn en 2 minuten in de tweede termijn, uiteraard een minuut voor interrupties en vragen. De heer Lieveerse krijgt een minuut extra om zijn bespreekpunt toe te lichten.

De heer Lieveerse, CU: Dank u wel voor de aandacht voor dit bespreekstuk, dat ik heb opgesteld samen met mevrouw Heijblom van D66. Overigens hebben anderen ook laten weten dat ze graag dit onderwerp op de agenda willen hebben. De reden is, ik ga niet voorlezen wat u heeft kunnen lezen in het bespreekstuk, ik ga mijn eigen tekst gebruiken. Het nationaal preventieakkoord in 2018, daar lijkt wat de klad in te zijn gekomen landelijk. Het lokaal preventieakkoord, daar hebben we in onze gemeente nog niet aan gewerkt. Ik hoorde tot mijn schrik dat het niet vanzelfsprekend is dat het een plaats zal gaan krijgen in de samenlevingsvisie die in de maak is. Dat zou ik graag willen voorkomen. De term preventieakkoord heeft een bijmaak van bemoeizuchtig, alsof burgers niet zelf kunnen uitmaken wat goed voor hen is. Dit is problematisch, omdat de gemeente een zorgplicht heeft, juist waar het preventie betreft. Bovendien is met eenvoudige maatregelen al veel winst te behalen. Ik noem in de komende paar minuten 7 voorbeelden waarop onze gemeente kan inzetten. Momenteel roken meer jongeren dan ooit, kopte het AD afgelopen week.e-sigaretten zijn harstikke populair. Vier jaar na het nationaal preventieakkoord is het aantal rokers nauwelijks gedaald, nog steeds rookt 1/5 van alle Nederlanders. Van de jongvolwassenen 20-24 jaar rookt zelfs 1 op de 3. Laten we aansluiten bij de campagne Stoptober van het Trimbos-instituut. Een kwart van de dertienjarigen is bijziend en dat probleem groeit. Er bestaat de zogenaamde 20/20/2 regel, mijn spreektijd is te beperkt om het uit te leggen, maar als je het wilt weten: ik ben beschikbaar na de vergadering. Het vallen van ouderen levert veel kosten op, terwijl het aanpassen van hun huis veel minder kostbaar is en veel valincidenten voorkomt. Er komt een vloedgolf aan van nieuwe patiënten met oorsuizen. Het aantal jongeren met oorsuis-problemen neemt snel toe. Oorsuizen kan mensen tot complete wanhoop drijven. Oorschade is onomkeerbaar, terwijl simpele preventie het kan voorkomen. Afgelopen weekend deelden KNO-artsen oordopjes uit bij de Grand Prix in Zandvoort, maar de koninklijke horeca wil er nog niet van weten. Het geluidsniveau willen ze niet terugbrengen tot onder de 100 dB, klanten moeten maar oordopjes gaan indoen voordat ze naar het café komen. 6 van de 10 volwassenen kampt met obesitas. Van de kinderen heeft 1 op de 3 overgewicht. Alleen de Verenigde Staten zijn ons voor, verder is het probleem hier groter dan waar ook maar in de wereld. Het meest effectief is bewegen, bijvoorbeeld gewoon wandelen. In de Heraut lasen we van de Berkelse huisarts, die begon met een looprecept. Eén keer per week wandelen, samen met de dokter, gezond en gezellig. Kinderen en overgewicht, juist in de buurt van scholen met kinderen met overgewicht zijn meer snackbars, kebabzaken en grilrooms te vinden. Dat was in Den Haag, maar waar de aanpak van jongeren op gezond gewicht wordt gehanteerd ligt het percentage van jongeren met overgewicht juist lager in andere buurten. Ofwel, overgewicht is deels vermijdbaar. In de broodtrommels van scholieren zit vaak weinig groente of fruit. Deze week is de campagne 'trommel zonder rommel' van start gegaan, een campagne van het Voedingscentrum op basisschoolkinderen aan een gezonde lunch te helpen. Allemaal simpele maatregelen die we zo 1 op 1 als gemeente zouden kunnen overnemen. Van alcohol is de populaire gedachte dat met mate gebruik gunstig is voor de gezondheid. Dat is niet het geval. Alcohol is nuttig als ontsmettingsmiddel, maar bij inname is het gif. Het klinkt grappig, maar het geeft altijd enige hilariteit dit soort zaken, zeker als je gaat praten over: misschien geen borrel na een raadsvergadering. Dat krijg je nooit voor elkaar, maar het blijft een punt om eens te benoemen. VWS gaat het aantal uitkeringen voor gemeenten samenvoegen. Het gaat om uitkeringen tot het stimuleren van gezondheid en bewegen, voor gezondheid en het versterken van de sociale basis. Die worden samengevoegd tot een specifieke uitkering. Laten we gebruik maken van die uitkering en er voortvarend mee aan de slag gaan. Laten we daarbij juist ook aangeven aan mensen met een lage sociaal economische status, want die hebben met extra gezondheidsachterstanden te maken. Tot zover.

Mevrouw Heijblom, D66: Ik heb hier niets aan toe te voegen. Ik vind dat het hartstikke goed uitgelegd is. Ik ben benieuwd naar de reacties op ons stuk en de toevoeging van de heer Lieverse.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan D66 en CU voor het agenderen van het besprekingspunt, want is best een heel belangrijk punt. Binnen onze samenleving is gezondheid één van de grootste, dan wel niet het grootste, item dat ons bezig houdt of zou moeten houden. Als we elkaar iets moois toewensen, is gezondheid er eigenlijk altijd wel bij. We ons ervan bewust, dat preventie of preventief op je gezondheid letten een must is. Proberen je gezondheid achteraf nog weer op orde te brengen, is een veel grotere opgave. Dat niet iedereen voor de volle 100% met zijn gezondheid bezig is, mag duidelijk zijn. Mede daardoor is er eind 2018 een nationaal preventieakkoord gesloten, dat moest bijdragen in een gezondere leefstijl en dus een gezondheidspreventie. Een aantal gemeenten heeft naast dat nationale preventieakkoord ook een start gemaakt met een lokaal preventieakkoord. En vanavond gaan we hierover in gesprek, want Lansingerland heeft dat nog niet en zou het toch misschien eigenlijk wel moeten hebben. De meesten onder ons weten echt wel wat we moeten doen om op onze gezondheid te letten. De één is er echter meer mee bezig dan de ander en bij de één lukt het beter dan bij de ander. Dat gezondheid te beïnvloeden is, weten we ook. En vooral de punten die in het besprekingspunt genoemd zijn, beïnvloeden de gezondheid het meest. Roken, teveel alcohol, te veel en te vet eten op een negatieve manier en sporten, gezonde voeding en fysieke activiteit op een positieve manier. Dat daarnaast armoede en eenzaamheid onderdelen zijn, die negatief bijdragen, kunnen we als fractie ook beamen. Goedkope voeding is vaak minder gezond en als je financiële plaatje aan de onderkant zit, zijn sporten en bij elkaar komen ook minder aan de orde. De andere factoren die genoemd worden als negatief, de luchtkwaliteit en de grote boze stad vlak bij ons, zien wij ook maar de vraag is of we dit mee moeten nemen. Ik zou dan ook wel positieve stappen willen nemen, zoals een ruimer aanbod aan sportactiviteiten en zaken zoals muziek, dans, theater en cultuur. Met de samenlevingsvisie op komst lijkt het ons een goed idee om iets te gaan doen met een lokaal preventieakkoord. Misschien is het goed om eens bij andere gemeenten te kijken, die dat al hebben. We kunnen dan met hen overleggen. Natuurlijk zijn we door de levensopbouw en andere factoren in onze gemeente niet hetzelfde als die andere gemeenten, maar een goed gesprek kan natuurlijk altijd ideeën opleveren. Hoe precies dus blijft nog even een vraag, maar ik zal alvast 2 items mee willen geven voor dit lokale preventieakkoord. Hoe krijgen we iedereen, groot en klein, achter de tablet of de mobiele telefoon vandaan? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat gezonde voeding betaalbaar blijft? Rest mij nog 1 vraag over deze plannen, eigenlijk aan de houder: is er budget voor dit vraagstuk als we dit willen koppelen aan de samenlevingsvisie? Zo niet, waar gaan we het dan vandaan halen?

Mevrouw Biharie, PvdA: Een lokaal preventieakkoord zat al in de vorige zittingsperiode van de raad in de pijpleiding. Het is helaas niet doorgepakt, ondanks dat de PvdA hiervoor meerdere keren aandacht heeft gevraagd. Wij van de PvdA-fractie zijn nu heel blij, dat het nu weer op de agenda staat dankzij CU en D66. Wij gaan nu de vinger aan de pols houden, zodat het lokaal preventieakkoord nu wel daadkrachtig wordt ingezet voor onze kwetsbare inwoners binnen de gemeente Lansingerland. Voordat ik verder ga wil ik allereerst de betrokken wethouders Cnossen en Hoek in het sociale domein namens onze fractie bedanken, dat de gemeente Lansingerland recent is aangesloten bij het Volwassen Fonds voor sport en cultuur. Dit maakt het namelijk mogelijk dat onze kwetsbare inwoners, voor onze inwoners met een kleine portemonnee, een mogelijkheid is gecreëerd om deel te kunnen nemen aan sport en cultuur, wat ook mede ten goede komt aan hun psychosociale gesteldheid, wat ook wetenschappelijk is onderbouwd. Nu wat betreft het agendapunt, dat is ingebracht door CU en D66. Punt 1, ja, we delen die visie. Maar ook bevordering van geestelijk, psychosociaal welzijn moet wat ons betreft prominent aandacht hebben bij jongeren, volwassenen en ouderen, met ieder hun eigen problematiek. De oorzaken van geestelijke psychosociale problematiek zitten niet zozeer in de leefstijl aspecten die nu genoemd worden, zoals roken, teveel ongezond eten en te weinig bewegen, vaak zijn de maatschappelijke problemen de oorzaak: schulden, armoede, eenzaamheid. Overgewicht en roken en overmatig alcoholgebruik zijn eerder signalen of symptomen van de onderliggende maatschappelijke problemen. Dat aspect moet aandacht hebben in de manier waarop we de preventieaanpak willen organiseren en willen communiceren. Arme mensen om de oren slaan met advies over het eten van meer groente en fruit of ze op hun alcoholgebruik aanspreken heeft niet zoveel nut. Het is zelfs minachtend als de bestaansbasis er niet is. Ik geef u allen de suggestie om het boek te lezen ter verdieping van Beledigende broccoli van Tim's Jongers, recent verschenen. Daarin kunt u lezen wat het betekent als je betuttelend kwetsbare inwoners aanspreekt. Daarnaast ook gebruik van digitale media is met name bij jongeren een oorzaak van geestelijke en psychosociale problemen. Maar ook van te weinig bewegen hierbij. Ook daarbij moet gezond gedrag worden bevorderd. Scholen moeten oog hebben voor alsmaar meer digitaal doen, wat effecten heeft op bewegen en sociaal gedrag. Veel individueel, ook te competitief. Ook het toekomstperspectief voor onze jongeren, jongvolwassenen, alle huidige ontwikkelingen brengen veel stress met zich mee. Geen zicht op een eigen woning, geen zelfstandigheid, niet beginnen aan een eigen gezin, studieschuld, een eigen plek: stress leidt tot mentale klachten. De GGZ is verstopt, al een lange

tijd, door de wachttijden. Daarnaast is de inrichting van de leefomgeving belangrijk. Fietspaden en trottoirs moeten uitnodigen tot bewegen. De garantie van veilig bewegen te fiets, te voet, is cruciaal. Het A.M. Schmidtpark is uniek, wat ons betreft heel fijn om dit in de praktijk uit te voeren. Punt 2, wat de maatschappelijke partners betreft. Alle partners die in het sociaal domein participeren zijn belangrijk, ook partners die invloed hebben op eet-, drink- en rookgedrag, maar ook partners die onze leefomgeving inrichten, zoals de gemeente, de projectontwikkelaars. En partners die onze ogen en oren zijn om armoede te signaleren en op te lossen. Alle welzijnsorganisaties, ze hebben steeds meer te doen op dat vlak. Dat vraagt om meer gemeentelijke steun gezien de huidige ontwikkelingen. Dat ik mijn oren te luisteren heb gelegd de afgelopen periode steeds meer bij welzijnsorganisaties, dat er ook wachtlijsten ontstaan, er is een grote toename bij hen, terwijl ze met goede inzet zo goed mogelijk onze inwoners bijstaan. Ook vind ik heel belangrijk als onze partner onze huisartsen en scholen. De voorzitter: Ondanks uw vlammend betoog: wilt u gaan afronden. Mevrouw Biharie: Zeker, ik zal afronden. Ik kom straks terug op de andere punten. De bestaanszekerheid van inwoners, vroegtijdig, schulden, armoede, een steun bieden, vinden wij is een taak van de overheid. Het is de basis van breed welzijn, brede gezondheid. Wij vinden dat het beter kan in Lansingerland. In de tweede termijn ga ik verder.

Mevrouw Van Splunter, GL: Vanzelfsprekend is GL een groot voorstander van het ontwikkelen van een lokaal preventieakkoord. Gezondheid is voor iedereen belangrijk, zowel fysiek als mentaal. Het helpt mensen om een goed leven te leiden, met zichzelf en met elkaar. Wanneer de gezondheid wankelt wil iedereen een beroep kunnen doen op goede zorg en kunnen rekenen op ondersteuning. De gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid richting haar burgers. Dat er landelijk is gekozen voor 3 grote thema's neemt niet weg dat wij op lokaal niveau een stuk verder kunnen gaan. Wij weten als geen ander wat er speelt in onze omgeving en wat in onze gemeente zaken zijn om ons op te richten. Er komen al ontzettend veel onderwerpen voorbij en gesuggereerd om ermee aan de gang te gaan, maar dat is een volgende stap. Ik denk dat het vooral belangrijk is om hiermee aan de slag te gaan, waarbij zeker thema's als eenzaamheid, armoede, schuld en gezonde leefomgeving, zoals de toelichting al schreef, de aandacht moeten krijgen. Daarbij moet integraal gekeken worden, dus zowel vanuit de zorg, het sociaal en het welzijnsdomein. Door de toenemende kosten voor dagelijks leven krijgen steeds meer mensen problemen en daarom zou GL ook groot voorstander zijn van de ontwikkeling van een beleidsnotitie armoedebestrijding en schuldhulpverlening in dit kader. Het idee van thematafels is een goed idee, waarbij de expertise van de verschillende partners dan wordt benut. Het zal per thema ervan afhangen bij wie je als tafelgast aan tafel zit. Er werd al een aantal partijen genoemd, een aantal partners en ik zou hierbij willen suggereren om vooral ook de zorgverleners en de vertegenwoordiging van de hulpdiensten te betrekken. Verder denk ik dat ik het hierbij laat. Ik hoop dat we hiermee verder gaan. Dank voor het indienen van dit bespreekpunt.

Mevrouw Van Rooijen, L3B: Dank aan collega's Heijblom en Lieverse voor het agenderen. L3B onderschrijft uiteraard ook het belang van gezondheid voor iedereen, van nul tot 100 jaar. Bescherming van de gezondheid en gezondheid bevorderende omstandigheden kunnen we uitsluitend toejuichen. Dat gezegd hebbende ga ik over naar de beantwoording van de 4 voorgelegde vragen. Namens L3B, wat betreft vraag 1 over preventie en de lokale aanpak. Ja, wij hechten waarde aan een lokale aanpak. Onze partij onderschrijft het belang van preventie op o.a. de genoemde thema's. Ik zeg bewust onder andere, omdat preventie van bijvoorbeeld problematisch drugsgebruik niet genoemd wordt, maar wel belangrijk wordt geacht door ons. Wel is onze partij benieuwd op welke wijze e.e.a. m.b.t. preventie momenteel wordt geregeld. We kunnen het ons namelijk niet voorstellen dat er in het geheel nog geen aanpak zou zijn bij afwezigheid van een lokaal preventieakkoord. Wat betreft vraag 2 over maatschappelijke partners. Alle maatschappelijke partners in onze gemeente zouden betrokken moeten zijn, wat ons betreft. Ze zijn er immers voor maatschappelijke doeleinden en meerwaarde van een netwerk is de samenwerking met elkaar. Dus betrokken en verbonden, is onze visie. De in de vraag genoemde partijen zijn er zeker onderdeel van. Wat ons betreft zou er nog een extra focus mogen liggen op partijen die betrokken zijn bij jeugd en jongeren in onze gemeente, aangezien 30% van onze bewoners tussen de 0 en 25 jaar is. Dus ook CJG, jeugd- en jongerenwerk, Humanitas en de huisartsen. Dan vraag 3 over de mogelijkheden die wij zien. Ook hier de vraag wat reeds bestaat en hoe partners tot dusver betrokken zijn bij maatschappelijke doeleinden. Wat loopt hierin goed, wat kan beter? Hoe maak je vanuit het huidige een verdiepingsslag naar preventie op de genoemde thema's. Nauw contact onderhouden met alle maatschappelijke partners is hierin zeker essentieel, maar onze ambtenaren hebben hier ongetwijfeld al ervaring in en mee. Dus onze vraag: zijn er preventie medewerkers of is er een procesbegeleider? Onze fractie meent van de VNG begrepen te hebben, dat er ook een ondersteuningsbudget is om aan te vragen voor een dergelijke medewerker. Wellicht raadzaam om na te gaan. Dan tot slot over de thematafels, vraag 4. We willen graag van het college weten hoe de contacten met de maatschappelijke organisaties nu geregeld is. Het voorstel klinkt vooral sympathiek, maar kost ook veel tijd en wellicht is die tijd anders te besteden. Wellicht zijn de contacten al dusdanig, dat die extra thematafels niet nodig zijn. Dat is meer een vraag dan een stellingname. L3B zou graag overwogen

zien om te sturen op een overkoepelend iets, één loket of een procesbegeleider, waar iedereen met vroegsignalering van problemen terecht kan. Dit lijkt ons meer haalbaar en vanwege de omstandigheden minder intensief dan de voorgestelde thematafels. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Allereerst bedank ik D66 en CU voor het agenderen van dit bespreekpunt, daar is het CDA heel dankbaar voor. Om even de punten globaal langs te lopen, want er is al heel veel gezegd. Wij als CDA delen dit idee, voor een lokaal preventieakkoord. Volgens ons kan dit ook zeker meegenomen worden in de samenlevingsvisie. Wij kijken er eigenlijk ook van op, dat dit niet in eerste instantie daarin meegenomen zou worden of iets vergelijkbaars. Lokale pijlers, daar werd over geschreven in het document bijgaand bij dit agendapunt. Wij dachten inderdaad ook meteen: drugsgebruik en vliegverkeer. Dat zijn lokaal hier best grote onderwerpen. Dat zouden de lokale pijlers 4 en 5 kunnen worden. Daarbij hoorde ik GL allerlei goede onderwerpen noemen. Eenzaamheid, schuldbeleid, dat is er natuurlijk al. Als we een verdiepingsslag gaan maken, moet er een koppeling met het huidige beleid gevonden worden. Volgens mij is dat te doen, maar er wordt ook al heel veel gedaan, dus dat zullen we dan eerst moeten uitfilteren. Daarbij wil ik echt benadrukken: er gebeurt al heel veel. Daar heb ik de vorige sprekers wat minder over gehoord. Er zijn heel veel supermarkten die vanaf 2023 geen sigaretten meer willen gaan verkopen. Dat hoeft wettelijk gezien pas in 2024, dat gaan ze dus een jaar eerder invoeren. De horeca mag geen rookruimtes meer aanbieden, de horeca mag geen sigaretten meer verkopen, heel veel sportverenigingen zijn al rookvrij, terwijl dat pas hoeft vanaf 2025, dus er gebeurt al heel veel. Het CDA wil die organisaties, onderwijs, sport, supermarkten bedanken dat ze mee denken en dat ze ook streven en zich inzetten voor een gezonde samenleving. Het laatste voorbeeld, de middelbare scholen. Ik heb het eens nagekeken, op de websites van middelbare scholen in de gemeente zie je wel beleid om ongezond eten tegen te gaan, in ieder geval om gezond eten te stimuleren. Wat het CDA betreft is het echt heel belangrijk, dat wil ik toch even mee geven, dat we niet, dat zeg ik even heel cru, maar dat we niet allerlei regels gaan opleggen aan instanties. Ik denk dat de andere partijen dat ook helemaal niet willen, maar we moeten echt in samenspraak in een netwerk een breed gedragen plan gaan verzinnen, een lokaal plan. Wij denken ook, dat die thematafels daar best een mooi onderdeel van kunnen uitmaken. L3B heeft het al gevraagd, maar wij vragen ook aan de wethouder: is er al iets, puur lokale punten, die nu al worden meegenomen in een bepaald beleid? Zijn er al ambtenaren mee bezig? Wat gebeurt er dus nu al, laat ik het concreet maken, aan lokale preventie? Dus niet wat wettelijk al moet, maar echt wat wij als Lansingerland doen. Nogmaals, als inwoners en organisaties bij elkaar komen, tot een plan komen, breed gedragen, uitvoerbaar, ja, dat zou geweldig zijn. Daarom danken wij nogmaals CU en D66 voor het op de agenda zetten van dit punt. Wij hebben ook diezelfde vraag, op het moment dat er een plan wordt gemaakt, gaat dat natuurlijk gepaard met een subsidiebedrag. Voor ons is het nog even gissen: hoe groot gaat dat worden? Hoe duur gaat het worden, hoe groot wordt dat plan? Ik denk dat niemand daar nog antwoord op kan geven, maar dat is natuurlijk wel een heel interessante. De heer Lieverse: Meer als reactie op wat u zegt. U bepleit om bestaande initiatieven, die er zijn, om die vooral niet de nek om te draaien, zoals wat scholen doen. Dat lijkt me een heel uitstekend punt. Waar het om gaat bij een preventieakkoord, is dat je structureel hulp geeft aan dat soort bestaande initiatieven. Die thematafels zijn een soort support, juist ook voor bestaande initiatieven. We hebben een keer een avond hier gehad met jeugd- en jongerenwerk over drugs, wat ze zijn, wat ze kunnen doen en wat ze aan schade kunnen geven, maar dat heeft niet geleid tot vervolgstappen. Dat is dus de gemiste kans. Als we die bestaande initiatieven zoals zo'n voorlichtingsavond van jeugd- en jongerenwerk goed willen gebruiken, dan moet het vervolg krijgen in het preventieakkoord. De heer Bergwerff: Ja, eens, zeker. Een gedeeltelijk antwoord op mijn vraag, maar we snappen dat, daar staan we ook achter. Dank u.

Mevrouw Draak, VVD: Ik kwam rechtstreeks uit het Annie M.G. Schmidtpark, het was heel leuk daar, voor iedereen. Maatschappelijke partners vragen gewoon netjes of je je wilt legitimeren, anders krijg je geen alcohol, dus zelfs ik heb niks-18 bandjes. Even in antwoord op de heer Lieverse, dat maatschappelijke partners eigenlijk vanuit zichzelf al veel verantwoordelijkheid nemen. De VVD heeft natuurlijk het stuk gelezen van CU en D66. Wij vinden een nationaal preventieakkoord sowieso een bijzonder goed initiatief. De kunst is natuurlijk eigenlijk, aansluitend op wat de heer Bergwerff zegt, dat wij hier lokaal zoveel mogelijk gaan aansluiten. Ook de VVD vindt dat het niet nodig of verstandig is om als lokale samenleving allerlei wielen opnieuw te gaan uitvinden, dus wij denken dat het goed is om mee te liften op bestaande initiatieven vanuit landelijke campagnes of gezondheidsorganisaties, dat soort zaken. Een lokaal preventieakkoord vinden wij geen doel op zich, wij vinden dat je moet kijken wat de Lansingerlandse samenleving nodig heeft. Daar is een aantal voorbeelden van genoemd. De heer Lieverse en mevrouw Heijblom hebben in het stuk een aantal lokale aspecten geschetst, leeftijdsopbouw, luchtkwaliteit, drugsgebruik, maar of dat nu alles is wat in zo'n preventieakkoord zou moeten komen, dat lijkt ons niet. Ook de suggestie die wordt gewekt, dat drugs meer worden gebruikt in een stadse omgeving lijkt me niet waar. We kennen allemaal de naam het witte eiland, niet zo heel ver bij ons vandaan, Goeree Overflakkee en ook Urk staat erom bekend, dat niet echt een stadse omgeving is. Algemeen gesproken is drugspreventie ontzettend belangrijk, ook in Lansingerland. De heer Lieverse noemde ook nog 7

aanvullende voorbeelden, die echt reële problemen betekenen, maar niet specifiek lokaal gekleurd zijn. Als ik dan even inga op de vragen die worden gesteld. Ja, wij delen de mening dat preventie over roken, overgewicht en alcoholgebruik nodig is. Maar wat we niet willen, is dat er heel veel ambtelijke capaciteit wordt gebruikt, terwijl er al zoveel ambtelijke capaciteit wordt opgeslokt door dingen die ook eigenlijk het rijk zou moeten doen of niet meer doet. Als je het hebt over maatschappelijke partners, scholen, zowel basisscholen als voortgezet onderwijs, doen echt al veel aan voorlichting en educatieve programma's hierop. Het zou natuurlijk wel leuk en dichtbij zijn als je als gemeente, maar dat zou ook vanuit het onderwijsveld kunnen gebeuren binnen de gemeente, niet perse vanuit een lokaal preventieakkoord, om aan te sluiten bij de scholen. Ook sportverenigingen lijken goede partners, ook al is de wetgeving dichtbij, dat er rookvrije sportverenigingen moeten zijn. Naar het idee van de VVD zou de gemeente best verplicht kunnen stellen als voorwaarde bij bijvoorbeeld huurcontracten dat het bord van de rookvrije generatie op het hek hangt. Ook dat er een kindvriendelijk alcoholbeleid is, dus dat er bijvoorbeeld pas bierjes worden getapt na 16.00 uur, als in ieder geval de kleintjes allemaal hun wedstrijden hebben gehad en niet dat de tap al vroeg open staat. Dat zijn voorbeelden. Maatschappelijke organisaties, ik weet niet of dat goede partners zijn. Ze nemen hun eigen verantwoordelijkheid vanuit de wetgeving of vanuit hun sector, maar uiteindelijk bestaan zij van hun omzet. Naar mijn idee is het niet het eerste idee van de gemeente om daarbij aan te sluiten. Dan heb ik nog een punt over armoede en schulden en eenzaamheid. Het is aangetoond dat gezondheid ook samenhangt met je economische status. Hoe triest het ook is, maar dat is gewoon een feit. Hoe lager je sociaal economische status is, hoe slechter statistisch gezien je gezondheid. Wat de VVD betreft is het enorm belangrijk om in beleidsvelden armoedebeleid, schuldhulpverlening en inderdaad sport, het volwassen fonds sport en cultuur, dat is een ontzettend goed voorbeeld van preventie op het gebied van geestelijke en fysieke gezondheid. Dat soort initiatieven juichen wij van harte toe. Dan tenslotte de thematafels. Ik ben echt geschrokken van de veelomvattendheid van het programma in de gemeente Helmond, hoe boeiend het er ook uit ziet en hoe nuttig het ook kan zijn om met elkaar van gedachten te wisselen, maar de ambtelijke capaciteit die daarmee gepaard gaat, daar schrik ik eigenlijk van. De heer Lieverse zei net: daar is een preventieakkoord voor nodig. Nee, voor opvolging is het nodig dat je na afloop van een gesprek met elkaar vervolgcacties doet en dat hangt niet af van een preventieakkoord, maar van het feit dat je als ambtenaar of als gemeente acties onderneemt. Daar wil ik het voor nu even bij laten.

Beantwoording college

Wethouder Cnossen: Dank aan de commissie voor deze bespreking. Dank ook voor het agenderen van dit, in mijn beleving, belangrijkste onderwerp van deze tijd. Boven mijn portefeuille staat: gezondheid. Of het nou gaat over de omgevingsvisie of de samenlevingsvisie, gezondheid staat bovenaan en de rest volgt daaruit. Wat ik hier vanavond gehoord heb, vind ik zeer herkenbaar. Het is goed om met elkaar te spreken over het lokaal preventieakkoord, waarom het er nog niet is. Ik hoorde een aantal van u kritisch, niet doorgepakt de vorige periode, nu houden we de vinger aan de pols. Het was zo, mevrouw Biharie, dat er de vorige periode geen ambtelijke capaciteit voor was. Laten we dat alsjeblieft onder ogen zien. Als er geen mensen in het gemeentehuis zijn, die het werk oppakken, dat je met elkaar heel veel kunnen willen, maar dan is het er niet. De vorige periode is er veel opgepakt vanuit de jeugdzorg et cetera, maar ik ben blij dat we op dit moment een goede beleidsambtenaar mij ondersteunt, bijvoorbeeld bij de GGD en dus ook bij gezondheid. Ik ga naar de vragen en opmerkingen kijken. Wat ik van u hoor, u heeft het woord niet zo benoemd: positieve gezondheid. U heeft voor de samenlevingsvisie ooit de sessie gehad over die positieve gezondheid. Dat is veel meer dan niet ziek zijn, maar juist de preventie aan de voorkant: zorgen voor die gezonde leefomgeving, kinderen die naar buiten gaan, die lekker gaan sporten. Daar zit al heel veel preventie in, in hoe we dat met elkaar vorm geven. Gezondheid niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de ouderen, ik hoorde de heer Lieverse dat ook noemen, een heel belangrijke doelgroep: hoe gaan we voorkomen dat ouderen toch te snel in een verpleeghuis terecht komen om redenen die we misschien hadden kunnen voorkomen. Dat zei de heer Alsemgeest ook heel terecht, gezondheid is het grootste item, ja, dat is mooi hoe u dat zei. We wensen elkaar altijd een goede gezondheid, bij het nieuwe jaar is dat vaak de wens. Wij hebben als gemeente inderdaad het lokale preventieakkoord nog niet opgepakt. Ik hoor een aantal van u zeggen: de luchtkwaliteit. De heer Lieverse en mevrouw Heijblom hebben dat ook in hun annotatie voor deze vragen, maar daarvan wil ik zeggen dat daar het lokaal preventieakkoord niet op gericht is. Het gaat over gedragsverandering en dit is echt een externe factor. Natuurlijk beïnvloed het onze gezondheid, dat ga ik niet ontkennen, maar daar gaat het lokaal preventieakkoord niet over. Dank ook voor uw complimenten dat wij zijn aangesloten bij het volwassenenfonds voor sport en cultuur, daar zijn collega Hoek en ik ook erg blij mee. U zag ons op de duikplank staan. We hadden dat als Lansingerland al langer voor de jeugd en echt geweldig, dat we dit nu dus voor alle leeftijden hebben. Afgelopen maandag was er iets met 'lang leve de kunst', beneden in de hal ziet u daar het resultaat van, daar waren ook heel veel ouderen die aan dat project mee deden, gingen kijken naar kunst en met elkaar praten. Wat vertellen ze je dan? Mijn eenzaamheid is daardoor

afgenomen. Een ander: ik ben mantelzorger, een hele zware taak, maar het helpt mij om de stress, die u ook genoemd heeft, kwijt te raken. Dus dat heeft u terecht gezegd, dat soort dingen hangen allemaal met elkaar samen. Ik vond ook mooi, mevrouw Biharie noemde dat: niet betuttelen. Daar moeten we altijd voor opletten, vind ik, als overheid, als gemeente. We kunnen mensen niet dwingen te gaan bewegen, maar we kunnen alle voorwaarden wel zo goed mogelijk maken, dat iedereen het gewoon leuk vindt om naar buiten te gaan en te bewegen. De thematafels, daar hebben verschillende van u het over gehad. Terecht constateert U: dat vraagt veel tijd. Maar het is inderdaad wel een heel mooie methode om mensen met elkaar aan tafel te krijgen om van elkaar te horen: waar loop jij tegenaan, wat zijn jouw belangen? Dan samen eventueel het geld te verdelen wat er beschikbaar is. Ik vind dat een mooie methode, dat je niet als gemeente van tevoren zegt: jij krijgt dit en jij krijgt dat. Maar dat je dat op die manier doet. Dan kom ik bij de veel gestelde vraag over budget: is er budget? Dat heeft een aantal van u gevraagd. U heeft terecht geconstateerd dat bij het ministerie budget beschikbaar is, maar dan moet je wel eerst een preventieakkoord hebben. Die aanloop, dat heb ik u duidelijk gemaakt, die kost ambtelijke capaciteit en daar zijn we tegenaan gelopen, waarom we het niet hebben. Die SPUK uitkering is er, die kan inderdaad worden aangevraagd. Ik begrijp ook dat er budget beschikbaar is voor een procesbegeleider, maar u begrijpt: daaromheen hebben we ambtelijke capaciteit nodig. Ik hoor ook vragen: wat doen we nu al aan preventie? Wat het mooie van het preventieakkoord is, dat je echt die focus gaat leggen, het gaat bundelen, want er gebeurt op allerlei gebieden al heel veel aan preventie. Welzijn heeft er ook heel veel werk aan via onze subsidieverordening, dat we vragen om daarmee aan de gang te gaan. Voor jongeren hebben we dat bij Youz onder gebracht, verslavingsproblematiek. Iets positiefs, ook ons lokale sportakkoord, dat is ook een stuk preventie. Dus er gebeurt wel al veel, maar dat is echt versnipperd en kunnen we niet in 1 zin samenvatten. Wat dat betreft onderschrijft het college het belang van een lokaal preventieakkoord en willen we vanavond bij u ophalen waar bij u echt de speerpunten liggen om te kijken of we dat op kunnen pakken in het kader van de samenlevingsvisie, omdat dat een belangrijk iets is. Daar zou 'jongeren op gezond gewicht' in mee kunnen liften, laat ik het zo maar even noemen, want het is een heel erg mooi programma, met name waar u het over onderwijs hebt, om daar op in te zetten hoe we aan de jongerenkant dit in gang kunnen zetten. Ik kijk even of ik nog vragen zie, die ik moet beantwoorden. U heeft vooral veel verteld en een aantal vragen gesteld aan mij. Ik heb als laatste opgeschreven, mevrouw Draak, want ik houd daar wel van, het laatste woord van u was: actie. Dat is wat mij erg aanspreekt. Laten we niet verzanden in al te lang praten met elkaar, dus daarom is het goed om te onderzoeken of er voorbeelden zijn, dat we niet teveel hoeven uit te vinden, maar je zult de lokale partners bij elkaar moeten brengen om tot een actie te komen. Dat wilde ik hierover zeggen. Ik heb niet uittrenturen besproken wat er al is aan lokale preventie, maar dat gaat voor vanavond iets te ver. Er is veel, maar versnipperd.

Tweede termijn

De heer Lieverse, CU: Ik ben ontzettend blij met de vele suggesties en ook de vele positieve woorden die gezegd zijn. Ook de leuke dingen trouwens, zoals meneer Alsemgeest die het had over de boze stad, die niet alleen boos is maar ook leuke, aantrekkelijke kanten heeft. Helemaal waar natuurlijk, dat moeten we zeker niet vergeten. De PvdA had terecht een heel belangrijk punt over kwetsbare inwoners, dat we daar extra aandacht aan geven in de verschillende manieren waarop het toegelicht werd. GL zei terecht dat we voorzichtig moeten zijn met het vaststellen van onderwerpen, we moeten heel lokaal kijken wat we hier nodig hebben met onze opbouw en onze sociaal economische achtergronden en dat soort zaken. Of er is studie voor nodig. Drugs werd door een aantal mensen genoemd, door L3B ook, als een belangrijk onderwerp, waar we onze ogen niet voor moeten sluiten. Het CDA zei een aantal positieve dingen over de inzet op scholen, maar ook supermarkten, die moeten niet vergeten worden, want bij de laatste partij gaat het om inkomsten. Zo doen ze ook hun best om iets bij te dragen. De VVD vond ik een aantal heel sterke opmerkingen maken over wat er wel niet al gebeurt, zoals scholen en sportverenigingen, maar ook dingen als bordjes ophangen van rookvrije generatie en alcohol schenken op bepaalde tijden, om daar zicht op te houden. Kortom, heel veel positieve punten. De wethouder gaf een signaal af, een positief signaal dat het eigenlijk heel erg goed is om aan een lokaal preventieakkoord te gaan werken. Ik ben benieuwd of de wethouder geholpen wordt of niet als we een motie zouden indienen om ook die SPUK binnen te gaan halen.

Mevrouw Heijblom, D66: Volgens mij heeft meneer Lieverse al heel goed gereageerd op jullie prettige reacties. Ik wil me ook aansluiten bij de vraag of het zou helpen om een motie in te dienen. Ik hoor dat we best wel veel doen, maar het is nogal versnipperd, dan is het misschien helemaal niet zoveel werk om een ambtenaar aan het werk te zetten om die lijntjes bij elkaar te brengen en dan vervolgens die aanvraag te doen bij het ministerie, zodat we de capaciteit krijgen om dit echt een stap verder te brengen.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank u wel wethouder, voor het beantwoorden van de vragen. Ik denk dat mevrouw Heijblom het net keurig verwoordde, want ik had een paar dingen opgeschreven. Als we budget willen krijgen, moeten we een plan hebben. Dan heb ik maar 1 ding: hoeveel budget krijgen voor het plan en wat kost het plan? Dat het niet zo is, dat het plan an sich al het budget opmaakt, zodat we eigenlijk niets meer over hebben, dat zou een beetje zonde zijn. Ook ik had goed gehoord wat de wethouder zei: er is al van alles, maar het is erg versnipperd. Dan denk ik: we zijn allemaal, niemand uitgezonderd, toch wel positief over dit verhaal, al heeft iedereen wel een haakje en een oogje ergens aan zitten. Maar ik denk wel dat we die versnipperdheid op een bepaalde manier op kunnen ruimen door budget aan te vragen en het plan neer te zetten zoals het hoort. Dan kunnen we wat gaan doen met zijn allen.

Mevrouw Van Splunter, GL: Dank wethouder, voor de beantwoording van de vragen. Ook wij hebben 2 heel duidelijke zaken gehoord, namelijk een ontzettend enthousiasme bij het merendeel voor een preventieakkoord, maar ook dat er eigenlijk al heel erg veel gebeurt dan wel versnipperd. Het risico bij versnipperd van alles met elkaar doen, is dat er wellicht dubbel werk wordt gedaan en dat je ook de kans van elkaar versterken kan missen. Dus ik denk dat het wel te overwegen zou zijn, of is het te overwegen, om in ieder geval een inventarisatie te maken van wat er al loopt en welke programma's, interventies of trajecten er in Lansingerland al uitgerold zijn of aangehaakt zijn bij landelijke initiatieven. GL is er ook voorstander van dat dat wellicht een goede basis zou kunnen zijn om financiering aan te vragen. Daarbij hebben wij tevens net de beeldvorming gehad rondom de begroting en heel positief: een verhoging naar 7,5 fte per 1.000 inwoners gehoord. Laten we vooral ambitieus zijn, voorkomen is absoluut beter dan genezen. Er gebeurt een hoop, mensen staan onder druk, ik hoop dat er binnen die verhoging ruimte kan zijn voor verdere invulling. Dank u wel.

Mevrouw Van Rooijen, L3B: Dank wethouder, voor de reactie en de antwoorden. Wij horen de gedachte van L3B gedeeltelijk terug in de reactie van de heer Bergwerff, die aangeeft dat organisaties en scholen al veel doen en zelf ook gezondheid bevorderende stappen zetten zonder de aanwezigheid van een lokaal plan. Ook in de woorden van mevrouw Draak van de VVD, die o.a. een voorzet doet op meeliften met landelijke campagnes kunnen we ons vinden. Maar ook in de uitgesproken zorg over de belasting van het ambtelijk apparaat bij het eventueel optuigen van die thematafels. Die zorg heb ik getracht in de eerste termijn over te brengen, toen ik sprak over de beperkte middelen. Eigenlijk zit in dat laatste stuk onze slotgedachte, dat we echt pleiten voor uitbouwen van wat reeds is ingezet vanuit de ambtelijke organisatie, in contact met die maatschappelijke organisaties en ook om de versplintering te ondervangen. Wel kunnen we met zorg monitoren en bewaken dat belangrijke thema's daadwerkelijk vorm krijgen in preventie en de opvolging die ze verdienen. Of de thematafels daarin het middel zijn, dat durf ik op dit moment nog niet te onderschrijven. Bedankt.

Mevrouw Draak, VVD: De VVD heeft de voorkeur voor om in alle losse beleidsvelden altijd de preventieve kant mee te nemen in de keuzes die worden gemaakt. Dat zien wij niet als versnipperd, maar juist vanuit verschillende invalshoeken inspanning leveren op preventie. Naar onze mening kan dat prima als onderdeel van de samenlevingsvisie worden meegenomen. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Volgens mij is iedereen het wel op grote lijnen eens, dus ik zou zeggen: nu doorpakken.

Mevrouw Biharie, PvdA: Nu investeren in preventie voor kwetsbare inwoners zal zich in de toekomst dubbel en dwars uitbetalen als het om een financiële keuze gaat en inzet van onze ambtenaren. Dus ik zou zeggen met zijn allen: laten we inderdaad nu doorpakken en gaan voor een gezond, leefbaar Lansingerland.

De voorzitter: Meneer Smolders, het is hoogst ongebruikelijk om met meerdere leden van dezelfde partij deel te nemen aan een beraadslaging, tenzij het punt van orde is, dan mag ik u wel het woord geven.

De heer Smolders, GL: Ik mis de scouting hierin.

Wethouder Cnossen: Dank aan de commissieleden voor hun reacties in de tweede termijn. Wat eigenlijk de vraag van u richting het college is: helpt het het college om een motie in te dienen? Meneer Lieverse formuleerde dat om de SPUK binnen te halen. Wat het college nodig heeft van u is een bepaalde prioriteitsstelling, dat we ambtelijke capaciteit inzetten om dat plan te maken. Op het moment dat wij het plan hebben, kunnen we de SPUK binnen halen inderdaad. Die procesbegeleider kan natuurlijk ook, maar de ambtelijke capaciteit is belangrijk. Ik denk dat uw raad een uitspraak moet doen over de prioriteit die u zelf hieraan wilt geven en dat het college met zo'n motie aan de slag gaat. Richt het niet zozeer op het budget, het gaat om de mensen die dit moeten doen. Ik onderschrijf ook wel wat mevrouw

Draak zegt: er gebeurt op alle beleidsvelden heel erg veel aan preventie. Je ziet in tijden dat er bezuinigd moet worden, we eigenlijk altijd alleen maar kunnen bezuinigen op preventie, omdat we daar zelf over gaan en de rest wettelijke regelingen zijn. Laten we elkaar daar op bewaken, dat we op al die beleidsvelden altijd de preventie in de lucht houden, want ik ben het zeer met mevrouw Biharie eens: wat je aan preventie kan doen, betaalt zich altijd weer terug. Wat dat betreft is het college het met deze commissie samenleving eens. Ik zie een eventuele motie tegemoet om aan het college te vragen hier prioriteit aan te geven.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van dit bespreekpunt. Het is een bespreekpunt, er zijn geen verdere acties aan gekoppeld. We sluiten hiermee ook agendapunt 5 af.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

De voorzitter: Er zijn geen stukken ter advisering geagendeerd.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Allereerst de voortgangsrapportage RTHA. Iemand vanuit de commissie die daar het woord over wil voeren. Nee. Heb ik goed begrepen, wethouder Hoek, dat u een actualiteit wilt delen?

Wethouder Hoek: Een aantal zaken. Het leerlingenvervoer, altijd een hot item zo aan het begin van het schooljaar. Waarom een hot item? Omdat het vaak met heel veel gedoe gepaard gaat. Ik kan u mee delen dat dit schooljaar we niks geen klachten hebben gekregen. Vanuit de organisatie is vroeg ingestoken op het zo goed mogelijk organiseren van het leerlingenvervoer en dat is gelukt. Op 22 augustus zijn alle kinderen keurig netjes, zonder dat er problemen mee waren, naar school gebracht. Dat vind ik toch wel een prestatie van de organisatie. Ten tweede hebben we de blaashal van HBR, daar bent u van op de hoogte en in kennis gesteld. Een bijzonder ambitieus project voor deze vereniging, temeer ook omdat ze hem geheel met eigen middelen financieren. Dat is redelijk uniek, zeker gezien het feit dat het om een bijzonder groot bedrag gaat. Het bedrag is eigenlijk in drieën gesplitst: 1/3 is bij elkaar gebracht door subsidies die zij zelf aangeboord hebben bij allerlei sportaanverwante fondsen, middels een crowdfunding bij de leden. Dan bleef er nog 2/3 over, dat was ook nog een aanzienlijk bedrag. Voor 1/3 van die 2/3 staat de gemeente garant en voor het andere derde deel daar staat het waarborgfonds sport garant voor. Ik wil hier toch wel vermelden dat het een unieke prestatie is voor deze vereniging en dat het ook de druk op de sporthallen doet afnemen, gezien het feit dat ze heel veel sporthalcapaciteit in de winter huurden. Dan had ik nog een mededeling over de verhoging van de energietoeslag, maar die zal ik straks bij de rondvraag aan de orde stellen, omdat veel van hetgeen ik mee wilde delen straks in de beantwoording van de rondvraag ook aan de orde komt, dus dan komt het zo dadelijk aan de orde.

De heer Lieverse, CU: Ik ben benieuwd of RTHA nog geagendeerd wordt of niet, want ik wilde er wat over zeggen. Ik wilde namelijk opmerken dat raadsbreed bezorgd is gekeken naar de laatste ontwikkelingen van het vliegveld. Raadsbreed is net voor de zomer een motie aangenomen over het overhevelen van vluchten van Schiphol naar RTHA. De CU vindt het daarom vanzelfsprekend dat ook een reactie van de gemeente op het eindresultaat van het participatietraject ter goedkeuring aan de raad wordt voorgelegd. Graag een toezegging van het college hierover. Daarnaast lijkt het ons goed om ons als commissie bij te praten met de nieuwe bewonersvertegenwoordiger en zijn vervanger. Als de collega's van de commissie het hiermee eens zijn, willen we de griffie vragen hen daarvoor uit te nodigen. Dat hoeft dan niet perse een beeldvormende avond te zijn, een half uurtje in onze commissie inplannen bijvoorbeeld zou voor ons een optie zijn.

De heer Kampinga, VVD: Het lijkt of de afgelopen weken weinig is gebeurd. Wat ik zelf eigenlijk heel belangrijk vond is dat Rotterdam door wethouder Karremans weer een aansluiting heeft plaats gehad onder het motto: als je ergens over mee wilt denken, dan moet je ook bij de vergadering aanwezig zijn. Vanavond heeft hij een tik op zijn vingers gekregen, maar zolang heeft hij het overleefd. Dat wilde ik even zeggen.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wilde graag steun geven aan de 2 verzoeken, die de heer Lieverse heeft gedaan en om het participatietraject hier te bespreken en om ook een uitnodiging te doen aan de 2 bewonersvertegenwoordigers.

Wethouder Cnossen: Ik maak het mezelf makkelijk, ik vraag de griffie. Dit tweede verzoek is toch voor de griffie, maar om ook het eerste verzoek door te geleiden richting college, zodat wethouder Fortuyn daar zelf schriftelijk op kan reageren. Dat zou mijn verzoek zijn. Ik heb zelf ook nog een actualiteit uit het college.

De heer Lieverse, CU: Het was niet mijn bedoeling om een schriftelijke reactie te vragen, om dat nu al te geven, maar pas wanneer het eindresultaat beschikbaar, om het dan hier te bespreken. Ofwel of we ons over de zienswijze uit kunnen laten.

De voorzitter: Ik hoor van de commissiegriffier dat dat zeker gaat gebeuren. Laat mij daar als uw voorzitter aan toevoegen, dat ik het college zal vragen om aanwezig te zijn bij geagendeerde bespreekpunten of inbreng van hun zijde in het vervolg.

Wethouder Cnossen: Sorry dat ik het niet helemaal goed had opgepikt, heer Lieverse, maar af en toe ontgaat je weleens iets. Ik denk zeker dat onze collega-wethouder daar graag zelf bij aanwezig wil zijn. Ik heb deze commissie samenleving in de vorige periode toegezegd dat ik u op de hoogte houd van het Ezelsbruggetje, mevrouw Bouman. Voor de zomer is de aanbesteding door het recreatieschap op de website gezet. De inschrijvingstermijn is gesloten, er zijn ook geen vragen meer gesteld, dus dat betekent dat er geen aanvullende nota van inlichtingen wordt opgesteld. 26 september is de laatste mogelijkheid om de plannen in te dienen. Wij houden u graag op de hoogte als er meer te vertellen is, want uiteraard mogen we niet verder daarop ingaan, maar ik denk dat het goed is dat u weet dat het zo loopt. Dank.

De heer Erwich, L3B: Even aanhakend op Zestienhove. Er wordt een planning gemaakt door de griffie dat de heer Jasper van der Jagt ook bij ons in de fracties rond komt om ons bij te praten over de mogelijkheden.

De voorzitter: Dank u wel voor de toevoeging. Daarmee sluiten we het af.

8. Actualiteiten uit de commissie

De heer Lieverse, CU: Misschien heeft iedereen het al gezien, maar komende week verzorgt de VNG een aantal interessante webinars, overdag dan wel, over het sociaal domein, een stuk of 6 zijn het er. Ik heb zojuist de agenda in de app gegooid, dan kunt u daarop kijken.

9. Verbonden partijen

De heer Lieverse, CU: Excuus als ik teveel spreektijd vraag, maar we hebben raadsrapporteurs aangesteld en de GGD vergadert af en toe. Ik heb een vergadering gevolgd via de webcast van het algemeen bestuur van de GGD, dat was in juni. Die sprak uitgebreid over de coronacrisis en wat het aan werk betekent. Dat is inmiddels voor een deel achterhaald. Er gaat weer een vaccinatiecampagne komen, maar ze spraken ook over andere zaken. Apenpokken, dat is gelukkig minder een probleem dan even gevreesd werd. Het ging ook over GGD 3.0. Wij hebben erover gesproken en er ook een zienswijze over opgesteld en die werd niet besproken in het AB. Dat is te begrijpen, want er is een nieuw bestuur in het AB gekomen van nieuwe wethouders. Bovendien heeft corona alle tijd en energie gevraagd. Maar wel een vraag aan onze wethouder om erop toe te zien dat onze zienswijze aan bod komt in het AB een keer. Tot slot werd er gesproken over problematiek van de eerste 1.000 dagen van iemands leven. Het ging o.a. over kindermishandeling. Een voorbeeld dat ik toevallig zelf weet: een baby die op de eerste hulp komt, met een brandwond van een strijkijzer op de rug, waarvan de ouders zeggen: we weten ook niet hoe het gebeurd is, gevallen ofzo. Dat soort drama's zijn er en daar heeft de GGD mee te maken en probeert ervoor te zorgen dat als mensen het niet aan kunnen om kinderen te krijgen om wel of niet met dwang of drang of anderszins met voorbehoedsmiddelen te gaan werken. Dat soort discussies spelen ook in de GGD, terecht. Maar ik begrijp dat onze wethouder die daar deel van uit maakt aarzelt om dat pluspakket ook voor Lansingerland af te gaan nemen omdat de problematiek toch een meer Rotterdamse aangelegenheid is en niet zozeer die van ons. Tot zover mijn bijdrage.

Mevrouw Draak, VVD: De eerste verhelderende vraag aan de heer Lieverse is: was het een mededeling, dat het punt van GGD 3.0 niet aan de orde is geweest of kunnen wij beïnvloeden dat het daar wordt besproken? Het tweede is: het probleem dat de heer Lieverse nu noemt over kindermishandeling, hebben wij dat als gemeente niet ondergebracht bij Veilig Thuis? De heer Lieverse: Dat zijn informatieve vragen, ik kan ze beantwoorden. Wat het eerste punt betreft: ik stel vast dat het niet aan bod gekomen is, maar ik denk dat alle zienswijzen van alle gemeenten nog niet aan bod gekomen zijn, omdat ze net vers als algemeen bestuur aanwezig waren bij elkaar. Deze maand nog is er een volgende vergadering van het AB, dus dan zal het wel aan bod kunnen komen. Wat dat andere punt betreft: natuurlijk, Veilig Thuis heeft de eerste taak om te registreren en meldingen in ontvangst te nemen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hier ging het bij de GGD om een bredere aanpak, namelijk ook over het aspect van nu niet zwanger, wat dat aan maatschappelijke aspecten heeft. Daar heeft de GGD als partner bij publieke gezondheid een rol in te spelen.

10. Rondvraag en sluiting

De heer Bergwerff, CDA: Het is 1 vraag, maar eigenlijk zijn het er 3, maar er zit wel een overkoepelend karakter in, dus vergeef mij dat. Vorig jaar heeft het CDA aan het college gevraagd of zij invulling wil geven aan de nacht van de nacht. Binnenkort is het opnieuw de nacht van de nacht. Wil het college hier opnieuw invulling aan geven? Voor wie het niet weet: de nacht van de nacht is een initiatief van de Nederlandse provinciale milieufederaties. Op deze avond en nacht doven en dimmen vele gemeenten, bedrijven en huishoudens hun verlichting om aandacht te vragen voor lichtvervuiling en energiebesparing op verlichting. Misschien kan de gemeente zelfs structureel meer bijdragen aan energiebesparing. Het CDA heeft al even nagedacht voor energiebesparing op de korte termijn. Tijdelijk extra dimmen van straatverlichting, minder verwarmen van publieke gebouwen, rijksgebouwen worden nu al 2 graden verlaagd, van 21 graden naar 19 graden. En aandacht hebben voor bedrijventerreinen en distributiecentra die in de nacht veel energie gebruiken voor onnodig licht. Wellicht heeft Nieuw Lansinger Stroom ook nog wel wat creatieve ideeën. Dus concreet: heeft de gemeente een energie bespaarplan? Kan de gemeente een aantal energiebesparende zaken op korte termijn uitvoeren, zoals de temperatuur in publieke gebouwen verlagen? Is de gemeente voornemens om dit jaar deel te nemen aan de nacht van de nacht? Dank u wel.

Wethouder Cnossen: Ik zal namens collega Muis deze vraag van u beantwoorden. Dank voor het aan de orde stellen van deze punten. Uw eerste vraag ging over de gemeente, of die een energie besparingsplan heeft. De gemeente heeft niet een plan dat precies zo heet, dat is ook niet recent opgesteld, want in Lansingerland werken we al langer op basis van vastgesteld beleid duurzaamheid aan het vraagstuk energiebesparing. Daar komen we steeds een stapje verder en u wordt periodiek geïnformeerd d.m.v. het actualiteitenoverzicht duurzaamheid. We vinden het belangrijk om focus te houden op de onderwerpen, waar u als raad zelf prioriteit aan heeft gegeven met de vaststelling van de update van de uitvoeringsagenda duurzaamheid, begin van dit jaar. Daarnaast zijn we bezig met de voorbereiding van de besteding rijksmiddelen in het kader van bestrijding van energie-armoede, die n.a.v. de energiecrisis recent is uitgekeerd. Dat is dus niet de uitkering waar de heer Hoek het over zal hebben, maar dit gaat over energiebesparing door gedragsverandering op huishoudniveau. Dat behoort tot de kern van die aanpak. Nog iets over het duurzaamheidsbeleid. Natuurlijk doen we ook inzet om energie te besparen op allerlei terreinen die u ook noemde. De temperatuur van publieke gebouwen, kunnen we daar iets mee? Zoals gezegd hoort dat ook wel in het totale pakket van het duurzaamheidsbeleid, ook voor onze eigen gemeentelijke panden, waar mogelijk zonnepanelen op het dak, isolatie et cetera, maar het verlagen van temperatuur in allerlei gemeentelijke gebouwen vergt meer dan even het terugdraaien van de thermostaat. Je moet het echt per gebouw bekijken, met name een gebouw voor kinderopvang, daar zal je niet zomaar de temperatuur kunnen verlagen, maar mogelijk het gemeentehuis wel. Dat moeten we echt per geval bekijken. Verduurzaming publieke panden, daar bent u ook van op de hoogte, daar zijn we al langer mee bezig. Als laatste vroeg u naar de nacht van de nacht, of wij als gemeente daaraan meedoen. Wij kunnen het goede voorbeeld geven als gemeente, we kunnen dat op een laagdrempelige manier. We kunnen dat op een niet tijdsintensieve manier doen. We hebben het voornemen om ook dit jaar mee te doen door in het gemeentehuis zoveel mogelijk lichten te doven. Zoveel mogelijk, zeg ik, want i.v.m. beveiliging zullen er altijd bordjes uitgang, blijven branden. Als we de organisatie rond krijgen, zullen we ook proberen op social media iedereen te stimuleren hieraan mee te doen. Dank.

Mevrouw Molenaar, CU: De energietoeslag inclusief de extra € 500 is door Lansingerland uitbetaald aan bijstandsgerechtigden en aan inwoners die daar een aanvraag voor hebben ingediend. Uit landelijk onderzoek komt naar voren dat 1 op de 6 huishoudens, die recht hebben op inkomenssteun deze vaak niet aanvragen. Ondertussen wordt het probleem van de hoge energiekosten al maar hoger. O.a. het Nibud adviseert gemeenten om de energietoeslag nog actiever te promoten en daar gaat mijn rondvraag over. De vraag is: hoeveel huishoudens hebben de energietoeslag aangevraagd bij de gemeente, nog los van de groep bijstandsgerechtigden? Is het aantal in lijn met inkomensondersteuning bij andere doelen of is het aannemelijk dat er nog een groep is die geen aanvraag heeft gedaan. Is het college het met de CU eens, dat het belangrijk is dat alle mensen die recht hebben op de energietoeslag van € 1.300 dit bedrag ook daadwerkelijk ontvangen? Is het college bereid om nogmaals in te zetten van maximale promotie van de mogelijkheid van de energietoeslag? Het laatste stukje van mijn vraag is hoe we de organisaties rondom schuldhulpverlening en voedselbank bijvoorbeeld betrekken bij de promotie, maar ook bij het helpen aanvragen van deze toeslag?

Wethouder Hoek: Goede vragen. Je kan het journaal niet aanzetten of het wordt met de dag schrijnender, met name voor mensen die het toch al niet heel erg breed hebben natuurlijk. In april 2022 hebben zo'n 600 huishoudens automatisch de toeslag van de gemeente Lansingerland gekregen, die € 800. Daarnaast is er een campagne gestart om je ook nog aan te melden. Het resultaat daarvan is dat er nog 550 mensen zich hebben aangemeld voor diezelfde toeslag van € 800. Dat brengt het totaal op

1.150 huishoudens. We hebben gemeend om deze 1.150 huishoudens ook automatisch die € 500 toe te kennen, die nu in de pijplijn zit. Is dit aantal in lijn met andere inkomensondersteuning? De gedachte is dat er ongeveer 1.500 huishoudens in Lansingerland zijn, die een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm hebben. Dat betekent dat we echt nog wel wat mensen missen en dat wij voornemens zijn en dat ook al gedaan hebben om alles in het werk te stellen om deze mensen ook te bereiken, want we vinden het bijzonder belangrijk dat voorkomen wordt dat deze mensen echt in de problemen komen. Dat betekent dat we alle ketenpartners ook daarbij betrekken, dus in gesprekken met Schuldhulpmaatje, met Humanitas en Kwadraat, als mensen daar zich aanmelden, dan wordt er gewezen op de mogelijkheden die de gemeente biedt. Daarnaast, dat heb je ook in de krant kunnen zien, is er nog een publiekscampagne aan gewijd. Dus ja, wij proberen echt iedereen te bereiken. En ja, we weten vanuit het verleden, dat het soms een hele exercitie is, omdat er ook een stukje schaamte bij komt kijken, dat bemoeilijkt het hele proces. Ja, wij willen natuurlijk nogmaals kijken of we inderdaad nog wat meer promotie kunnen maken, want ook wij hebben er baat bij, dat onze inwoners niet in de problemen komen. Ook de voedselbank en de kledingbank zijn inmiddels op de hoogte gesteld van deze wet- en regelgeving. Daarnaast hebben we ook, dat heeft wethouder Cnossen al gezegd, het sport en cultuurfonds uitgebreid voor mensen die ouder zijn dan 18 jaar. Op het moment dat je in de financiële problemen komt, zijn dat de eerste zaken die afvallen en dat zou ook problemen kunnen veroorzaken, we hebben het net over gezond leven gehad, dus vandaar ook deze uitbreiding. We hebben de regeling zo ruimhartig mogelijk toegepast. Er was een aantal afwegingskaders vanuit Den Haag en wij hebben gemeend de meest ruimhartige afweging te kiezen. Daarnaast loopt er ook nog een initiatief, daarvan zult u één dezer dagen in kennis worden gesteld, van de energiecoaches. Dat zijn mensen in dienst van de gemeente, of ze worden door de gemeente aangestuurd en ze zijn in dienst van een externe organisatie, die gaan ook proberen om deze mensen, die moeten leven van 120% van de bijstandsnorm, actief te bezoeken en ook met heel praktische zaken helpen om hun woning te isoleren. Dat kan zijn radiatorfolie, tochtstrippen, al dat soort zaken. Daar komt ook nog een plan voor, om deze mensen zoveel mogelijk en in de breedste zin van de mogelijkheden te helpen. Want we realiseren ons, met deze grillige energieprijzen, dat we een verantwoordelijkheid hebben om ook deze mensen te ondersteunen.

Mevrouw Molenaar, CU: Een uitgebreid antwoord, dank je wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik heb toch nog een kleine, verhelderende vraag. Ik heb voor mijn ouders ook die aanvraag ingevuld, voor de energietoeslag, en het was best wel complex om alle documenten bij elkaar te halen en up te loaden, van UWV en noem maar op, om dat alles bij elkaar te krijgen en toe te sturen. Ik vroeg me af of er signalen zijn binnen gekomen van inwoners die dat niet kunnen, die geen netwerk hebben om die aanvraag aan te vragen. Hoe groot zijn die aantallen? Hoe gaat de gemeente daarmee om?

Wethouder Hoek: Nee, dat is mij in ieder geval niet bekend. Ik weet wel dat het over het algemeen wel ingewikkeld is om iets bij de gemeente voor elkaar te krijgen, laten we daar heel eerlijk in zijn. Dat is nou eenmaal zo. Ik wil het wel voor u navragen, om eens te kijken of er aantallen bekend zijn. Kunnen we met kleine middelen bekijken hoe we dat kunnen vereenvoudigen. Ik ben het helemaal met u eens, als je niet zo goed thuis bent in digitale aanvragen invullen, dan wordt het lastig. Ik zal dat navragen, u krijgt daar een schriftelijk antwoord op.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor deze toezegging. Ik kan u mee geven: ik was een halve avond bezig om alles bij elkaar te krijgen, in te dienen, om geen fouten te maken om achteraf niet beschuldigd te worden van foutief indienen. Dus dank daarvoor. Wethouder Hoek: Helder. Dank je wel voor de tip.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind van de rondvraag gekomen. Er resten mij 2 dingen die ik u wil mee geven. Allereerst is het zo dat volgende week woensdag er een dialoogavond wordt georganiseerd voor de samenlevingsvisie en in het bijzonder de atlas van afgehaakt Nederland staat op de agenda. Mede namens wethouder Cnossen wil ik u dan ook van harte uitnodigen om deel te nemen aan deze avond, waarbij René Couperus een presentatie zal houden als medeauteur van dit boek. Dus bij deze allen van harte uitgenodigd. Een tweede mededeling, u mag daarbij aaah zeggen, is dat volgende maand ik als voorzitter verhinderd ben voor de commissie samenleving, maar uiteraard, de commissiegriffier zal zorgen voor een vervangende voorzitter voor uw vergadering. Dus ik wens u alvast een goede vergadering volgende maand.

De voorzitter, om 22.20 uur: En voor nu een prettige avond. Ik sluit de vergadering. Dank u wel.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.